

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ ДС/СС 05/4-02 бр. 495/1-X/7 01.04.2010. године	
--	--

ВЕЋЕ НАУЧНИХ ОБЛАСТИ
ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА

Наставно-научно веће Филозофског факултета у Београду је на својој IV редовној седници, 01.04.2010. године – на основу чл. 221. став 1. алинеја 14. и члана 266. Статута Факултета, прихватило Извештај Комисије за докторске студије с предлогом теме за докторску дисертацију: «КРАТКА ИСТОРИЈА» ПАТРИЈАРХА НИКИФОРА – ИСТОРИЈСКА АНАЛИЗА ДЕЛА, докторанда Драгољуба Марјановића.

За ментора је одређен доц. др Влада Станковић.

Доставити: 1х Универзитету у Београду 1х Стручном сараднику за докторске дисертације 1х Шефу Одсека за правне послове 1х Архиви	ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА Проф. др Весна Димитријевић
---	--

Факултет <u>Филозофски</u>	УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ Веће научних области друштвено-хуманистичких наука (Назив већа научних области коме се захтев упућује)
<u>04/1-2 бр. 6/1693</u>	
(број захтева)	
<u>7.04.2010.</u>	
(датум)	

ЗАХТЕВ
за давање сагласности на предлог теме докторске дисертације

Молимо да, сходно члану 46. ст. 5. тач. 3. Статута Универзитета у Београду («Гласник Универзитета», бр. 131/06), дате сагласност на предлог теме докторске дисертације:

Кратка Историја патријарха Никифора – историјска анализа дела

(пун назив предложене теме докторске дисертације)

НАУЧНА ОБЛАСТ историја

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

Име, име једног од родитеља и презиме кандидата:

Драгољуб (Негован) Марјановић

Назив и седиште факултета на коме је стекао високо образовање: Филозофски фак. у Београду

Година дипломирања: 2007.

Назив мастер рада кандидата:

Назив факултета на коме је мастер рад одбрањена:

Година одбране мастер рада:

Обавештавамо вас да је Наставно-научно веће

на седници одржаној 1.04.2010.

размотрило предложену тему и закључило да је тема подобна за израду докторске дисертације.

	ДЕКАН ФАКУЛТЕТА Проф. др Весна Димитријевић
--	--

Прилог:

- Предлог теме докторске дисертације са образложењем
- Акт надлежног тела факултета о подобности теме за израду докторске дисертације

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОГА ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

„Кратка Историја“ патријарха Никифора

Историјска анализа дела

Предмет истраживања

Предмет истраживања нашег рада јесте *„Кратка Историја“* Цариградског патријарха Никифора, односно историјска анализа дела, а на основу критичког издања изворног, грчког текста који је обрадио и научној јавности представио С. Манго у едицији *Corpus Fontium Historiae Byzantinae Vol. XIII, Nicephori Patriarchae Constantinopolitani, Breviarium Historicum*.

Поред Хронике ученог монаха Теофана, иконофила – исповедника из другог периода Иконоборачке кризе, *„Кратка Историја“* коју је написао Цариградски патријарх Никифор, која својим садржајем обухвата период од 602 до 769. године, представља једини писани извор, тј. историју византијске империје 7 и 8 века. Период који историчари с правом називају мрачним добом, управо због малог броја извора који осветљавају ово, такозвано рано доба Византије.

Поднаслов теме, *Историјска анализа дела*, подразумева критички приступ и обраду рукописа *„Кратке Историје“* и превод на српски језик са изворног грчког текста. Осим превода, свакако важнији део рада, његов истраживачки део, јесте покушај сагледавања личности патријарха Никифора кроз његово дело, односно какве ставове заузима писац према догађајима, личностима и институцијама, а садржај *„Кратке Историје“* заиста је богат најразличитијом тематиком. Наравно, описи ратничких подухвата ромејских царева, од Ираклија до Константина V су доминантан садржај дела, међутим, у средишту наше пажње биће тако рећи „споредне“ ствари које се налазе у склопу главне наративе о значајним догађајима. Рецимо, место Цариграда у делу патријарха Никифора и његов однос према Граду, затим, слика „другога“ тј. народа са друге стране граница Византијске империје, непријатеља Царства: Персијанаца, Авара, Словена, Арабљана. Никифорово схватање правде и његов однос према правди и правичности царева, чије описе читамо у његовој *„Историји“* значајно је поглавље у истраживању писца и дела, као и његов однос према догматским контроверзама Цркве, обзиром да *„Кратку Историју“* пише личност која јесте или ће тек постати поглавар Цариградске

патријаршије. Наравно, питање које се не може заобићи приликом истраживања било којег наративног текста, па ни у нашем случају, свакако јесу Никифорови извори које је користио приликом писања „*Кратке Историје*“ а са тим у вези и питање у коликој мери су они формирали пишчеве вредносне ставове спрам догађаја које описује.

Дакле, из реченог може се закључити да је предмет истраживања овог рада писац – патријарх Никифор, и дело – „*Кратка Историја*“. Кроз историјску анализу дела стичемо потпунију слику о самом писцу, његовим ставовима и схватањима догађаја које описује, што нам омогућава да боље вреднујемо историјске податке о Византији 7 и 8 века, која је предмет интересовања „*Кратке Историје*“ патријарха Никифора, али и нашег.

Циљеви истраживања

Историјска анализа „*Кратке Историје*“ патријарха Никифора, до данас јединог историографског дела, међу неколико његових значајних теолошких списа из другог периода иконоборачке кризе чији је савременик Никифор био, намеће мноштво истраживачких циљева, од којих ћемо покушати да остваримо барем најважније.

Поред већ наговештених циљева у претходном поглављу можемо навести и следеће.

По традиционалном приступу, први циљ представља покушај реконструисања процеса настанка списа какав је „*Кратка Историја*“ као и време настанка самог списа, односно, у којем периоду својег живота је Никифор написао своју „*Кратку Историју*“, да ли пре ступања на катедру првојерарха Цариградске цркве или управо као патријарх Цариградски. С тим у вези стоји и место које Христолошке распре 7 века, тј. јереси монотелитизма и моноенергизма, као и касније питање иконоборства, заузимају у структури Никифоровог дела. Наиме, уочљиво је да писац, скоро узгред дотиче питања црквених распри: Ираклијеву религијску политику, тј. покушај решавања монофизитског спора увођењем једне нове верске доктрине, познатије као монотелитизам, која је требало да представља одговор Државе на догматске сукобе унутар Цркве. На још неколико места он ће се вратити овом питању, као у случају оставке монофизитског Цариградског патријарха Пира и Шестог васељенског сабора сазваног у време Константина IV али увек узгред. Да ли нас ова сазнања могу навести на закључак да је Никифор своје дело писао пре ступања на Цариградску катедру, када, обзиром на његов световни положај, ова питања можда нису била у средишту његове

пажње? Са друге стране, како се Никифорова повест постепено приближава опису догађаја из историје борбе против икона за владе цара Лава III и Константина V ми видимо да и у самој структури дела долази до више испољеног интересовања ка питању иконоборачке јереси и прогону иконофила, што би пак ишло у прилог теорији да је Никифор своје дело писао у току свог патријарховања или евентуално у прогонству, дакле у току или након сопствених искустава преживљених у другој фази иконоборачке кризе.

Поред наведеног, покушаћемо да, на основу проучавања текста „*Кратке Историје*“ и Никифоровог начина приповедања догађаја, одгонетнемо пишчево поимање и разумевање историјских процеса тј. односа и међусобне повезаности догађаја које саопштава. Другим речима, да установимо да ли је Никифор своје дело писао као човек Цркве – први међу вернима „народа Божијег“, што би се могло очекивати, и у том смислу заоденути своје схватање историје у њено религијско поимање, или је пак „*Кратку Историју*“ писао као онај који је своје високо световно образовање највероватније стекао у својем родном граду – Византиону, које је касније могло утицати на Никифорову историографију.

Посебну пажњу обратићемо и на питање хронологије у патријарховом делу као и на питање поузданости и прецизности изнетих података, у чему би од великог значаја било поређење Никифорове наратије са вестима Теофанове Хронике, која представља други значајан писани извор за историју рановизантијског периода 7 и 8 века.

Основне хипотезе

- „*Кратка Историја*“ цариградског патријарха Никифора, уз Теофанову Хронику, представља важан извор за рани период византијске историје, односно 7 и 8 век.
- Велики део књижевног стваралаштва патријарха Никифора чине дела теолошке природе без много историографских података, она су углавном настала између 814 и 820. године.
- „*Кратка Историја*“ патријарха Никифора представља сажети приказ византијске историје од 602 до 769 године. Од смрти цара Маврикија до описа венчања цара Лава IV са Ирином.
- Дело се условно може поделити на два дела. Први део, без увода, фактички почиње описом свргавања цара Фоке и доласка на власт Ираклија 610. године и састоји се од 32 поглавља. У 33 поглављу је кратко забележена смрт цара Констанса II, без

описа његове владавине. Други део почиње са 34 поглављем и 668 годином, доласком на власт Константина IV и цео спис се завршава са поглављем 88 односно 769. годином.

- У „*Краткој Историји*“ не постоје поуздани подаци када је Никифор писао своје дело, да ли пре ступања на патријарашки трон Цариградске цркве, у току патријарховања или касније, након абдикације.
- Никифор је био у државној, царској служби од 780. до 797. године. Повлачи се у усамљеништво, неку врсту монашког живота, мада се не монаши. Ова фаза Никифоровог живота обухвата време од 797. до 802. године. Од 802. до 806. године обавља значајну функцију управника непознатог али значајног сиротишта у Цариграду. У свим овим фазама Никифор је могао написати своје дело, али и касније, као патријарх, или у прогонству.
- „*Кратка Историја*“ патријарха Никифора, поред тога што пружа основне информације за проучавање друштвено политичких процеса унутар византијског царства 7 и 8 века, представља и сведочанство о самом аутору, његовим ставовима према различитим појавама и процесима из прошлости које описује.

Метод истраживања

Метод истраживачког рада у историјској науци у великој мери је условљен самим предметом истраживања. У најосновнијим цртама, састоји се у прикупљању и ишчитавању изворне грађе и литературе, иза чега долази сређивање резултата истраживања и само писање текста студије.

У нашем случају целокупна анализа „*Кратке Историје*“ патријарха Никифора засниваће се на критичком издању дела: *C. Mango, Nikephoros, Patriarch of Constantinople: Short History. Text, Translation and Comentary (Washington D. C., 1990)* у *Corpus Fontium Historiae Byzantinae Vol. XIII*, које обухвата и енглески превод. За ово издање грчког текста одлучили смо се обзиром да је С. Манго, како сам каже у предговору, упоређујући такозвани Ватикански и Лондонски рукопис „*Кратке Историје*“ дошао до донекле бољег текста него што је старије издање *Nicephori Archiepiscopi Constantinopolitani Opuscula Historica*, ed. C. de Boor (Leipzig 1880), 1 - 77. Дакле, Мангово издање грчког текста биће главни извор истраживачког и преводилачког рада, док ћемо се за сам превод, поред енглеског, користити и издањем текста на бугарском језику у делу *В. Н. Иванов, Никифор патриарх*

Константинополски – Кратка история след царуването на Маврикий, Времена vol. 1, Варна 1997.

Такође, као извор не може се заобићи ни житије патријарха Никифора од Игњатија Ђакона а ми ћемо га користити у енглеском преводу објављеном у делу *Byzantine defenders of images: Eight saint lives in english translation*, ed. A. M. Talbot (Washington D. C., 1998).

Личност патријарха Никифора, његова значајна улога у крупним црквеним и државним превирањима прве половине 9 века рано је почела да привлачи пажњу истраживача. Тако да је нама данас на располагању приличан број студија о животу и делу патријарха Никифора. Међу њима у нашем раду најзначајније место ће имати P. J. Alexander, *The Patriarch Nicephorus of Constantinople* (Oxford, 1958) и C. Mango, „*The Breviarium of the Patriarch Nikephoros*,“ *Byzance: Homage a A. N. Stratos* (Athens, 1986), II, 539 – 552. Остала дела која се директно тичу патријарха Никифора, већином за предмет проучавања имају Никифорове теолошке списе и учење те као таква неће увек бити у средишту наше пажње мада их свакако нећемо у потпуности заобићи приликом истраживања и писања нашег рада. Наведимо само неке од њих: J. Travis, *In Defence of the Faith: The Theology of Patriarch Nikephoros of Constantinople*, (Brookline Mass., 1984).; P. O' Connell, *The Ecclesiology of St. Nicephorus I*, Rome 1972.

Што се тиче принципа излагања истраживачких сазнања, хронолошки приступ сматрамо погодним само за Увод у којем ће бити дат основни преглед друштвено политичких збивања у Византији 7 и 8 века, као и приказ живота патријарха Никифора и његовим делима која се не тичу директно наше теме, али ипак представљају битан сегмент рад, једну врсту споне са главном темом истраживања, која ће свакако бити комплетнија и приступачнија уколико се претходно пружи оваква врста увода са хронолошким приступом излагању. Међутим, у осталим поглављима рада обзиром на његов карактер определили смо се да структуру текста компонујемо тематски.

Значај истраживања

Уверени смо да је до сада презентовани приступ историјској анализи „*Кратке Историје*“ патријарха Никифора користан ради дубљег разумевања односа између аутора и његовог дела, а са тим у вези и бољег поимања вести и сазнања која овај извор пружа истраживачу. Захваљујући чињеници да Никифор не пише о себи савременим

делима, или о лично доживљеном, веч о прошлим догађајима приступачним његовом сазнању само на основу извора које је користио, проучавајући „*Кратку Историју*“ ми данас можемо бар делимично да реконструишемо слику коју је сам писац имао пред очима исписујући повест 7 и 8 века на страницама свога дела, слику у чијем се наличју донекле назире лик њега самог.

Композиција студије

Рад би се састојао из 8 делова: предговора, увода, 2 поглавља, закључка, резимеа, библиографије и садржаја.

Први део рада чинио би **Предговор** у којем би се налазило појашњење методолошког приступа теми, одређивања оквира теме, указивања на значај и сазнајне могућности које тема пружа и критичке анализе коришћених извора и литературе.

У оквиру **Увода** био би дат кратак преглед најважнијих друштвено-политичких процеса који су обележили период 7. и 8. века у историји Византијског царства, као и биографија патријарха Никифора, која би обухватила период његовог живота као световњака у служби Царства, и период након ступања на трон Цариградске цркве у оквиру којег би био дат и приказ његове улоге у другом периоду иконоборачке кризе. У оквиру Увода пружили би смо и преглед осталих познатих дела патријарха Никифора, са кратким описом повода настанка и садржајем.

Прво поглавље представљало би основу рада у којем би били презентовани сви резултати историјске анализе „*Кратке Историје*“ као историографског списка патријарха Никифора. Почевши од структуре дела, испитујући законитости које се у Никифоровој историји јављају у самом процесу писања дела, односно наратији.

Извори које је патријарх Никифор користио приликом писања својег дела и њихов утицај на „*Кратку Историју*“ незаобилазно су питање ове студије. У вези са тим поставиће се питање поузданости и прецизности вести које у својем делу саопштава Никифор, а са посебним освртом на Хронику Теофана.

Обзиром да у Никифоровој наратији Цариград бива средиште многих описа и збивања, најразличитије врсте, од царских тријумфа, сахрана, хиподромских игара, уличних протеста против највише црквене власти, сматрамо да нам Никифорово дело отвара могућност истраживања слике Града коју он има у „*Краткој Историји*“.

Будући да је главна тема „*Кратке Историје*“ такозвана политичка историја у чијем су средишту описи ратничких и дипломатских подухвата византијских царева и претендената на ромејски престо, од царева Фоке и Ираклија до цара Лава IV сматрамо да се у Никифоровом казивању налази доста основа за сагледавање његовог односа према Цару и с тим у вези појму правде и правоверја односно неправде и јереси, као главних епитета и врлина, односно мана и застрањења које окружују институцију царске власти у Византији посматраног периода. Видећемо да се ове карактеристике и особине код царева описаних у Никифоровом делу посебно наглашавају како се његова наративна прилика приближава Иконоборачкој кризи.

На претходно питање се затим логично надовезује феномен Христолошких распри 7. века и Иконоборства као верских покрета који су значајно обележили епохе у којима су се одвијали, а наш задатак ће бити да испитамо Никифоров однос према овим појавама, тим пре што се још увек поуздано не зна да ли је он у доба када је писао своје дело био у сану патријарха.

„*Кратка Историја*“ је спис који врви од описа разних народа, суседа Византијског царства, са којима је оно имало веома бурне и интензивне односе, те ће у нашем раду бити обрађена слика тих народа, Персијанаца, Авара, Бугара, Словена и Арабљана, онако како их је приказао и у мери колико нам је то омогућио писац.

Други део студије чинио би превод са грчког изворника на српски језик списа „*Кратка Историја*“.

У **Закључку** би били сумирани резултати истраживања, док би **Библиографија** представљала детаљан попис коришћених извора и литературе. Потом би следио **Резиме** на енглеском језику и **Садржај**.

Структура рада

Предговор

- Представљање теме
- Појашњење начина и методологије израде рада
- Критички осврт на расположиве изворе и постојећу литературу

- **Увод**
- Кратак преглед друштвено политичких збивања у Византијском царству 7 и 8 века
- Патријарх Никифор и његово доба
- Дела патријарха Никифора

I Аутор и дело – „Кратка Историја“ патријарха Никифора

- Извори
- Структура дела
- Датовање и хронологија
- Поузданост и прецизност – осврт на Хронику Теофана
- Слика и место Цариграда у „Краткој Историји“
- Правда и правоверје – неправда и кривоверје, слика Цара у делу патријарха Никифора
- Христолошке распре 7 века и први талас иконоборства у делу патријарха Никифора
- Слика „Другога“ – Персијанци, Авари, Бугари, Словени и Арабљани у Никифоровој историји

II Превод

- „Кратка Историја“ патријарха Никифора

Закључак – сумирани резултати истраживања

Резиме – на енглеском језику

Извори и литература

Садржај

Извори и Литература

Извори

- E. A. Fisher, *Life of the Patriarch Nikephoros of Constantinople: Introduction and Translation, Byzantine Defenders of Images*, ed. A. M. Talbot, Washington D. C. 1998.
- В. Н. Иванов, *Никифор патриарх Константинополски – Кратка история след царуването на Маврикий, Времена* vol. 1, Варна 1997.
- C. Mango, *Nikephoros, Patriarch of Constantinople: Short History. Text, Translation and Comentary*, Washington D. C, 1990.
- C. Mango, R. Scott, *The Chronicle of Theophanes Confessor: Translation*, Oxford 1997.

Литература

- P. J. Alexander, *The Patriarch Nicephorus of Constantinople*, Oxford 1958.
- E. Ashtor, *A Social and Economic History of the Near East in the Middle Ages*, London 1976.
- С. Брок, *Иконоборство и монофизити, Отачник* 1 – 3, (2003), 86 – 94.
- R. Browning, *Byzantium and Bulgaria*, Los Angeles 1975.
- A. Cameron, *Circus Factions – Blues and Greens at Rome and Byzantium*, Oxford 1976.
- P. Charanis, *Ethnic changes in the Byzantine Empire in the Seventh Century*, DOP 13 (1959), 23 – 44.

- D. J. Constantelos, *Byzantine Philanthropy and Social Welfare*, New York 1968.
- Ф. Дворник, *Словени у европској историји и цивилизацији*, Београд 2001.
- F. McG. Donner, *The Early Islamic Conquests*, Princeton 1981.
- С. Геро, *Византијско иконоборство и монахомахија*, *Отачник* 1 – 3, (2003), 41 – 47.
- S. Gero, *Byzantine Iconoclasm During the Reign of Leo III*, Louvain 1973.
- S. Gero, *Byzantine Iconoclasm During the Reign of Constantine V*, Louvain 1977.
- J. F. Haldon, *Byzantium in the Seventh Century*, Cambridge 1990.
- J. F. Haldon, H. Kennedy, *The Arab – Byzantine Frontier in the Eight and Ninth Centuries*, *ЗПВИ XIX* (1980), 79 – 116.
- A. H. M. Jones et al., *Prosopography of the Later Roman Empire*, I – II, Cambridge 1971, 1980.
- W. E. Kaegi, *Byzantium and the Early Islamic Conquests*, New York 1981.
- A. Kazhdan, A. M. Talbot (eds.), *The Oxford Dictionary of Byzantium*, Oxford 1986.
- A.B. Карташов, *Васеленски сабори I - II*, Београд 1995.
- A. E. Laiou, C. Morrisson, *The Byzantine Economy*, Cambridge 2007.
- Ц. Мајендорф, *Византијско богословље*, Београд 2001.
- C. Mango, „*The Breviarium of the Patriarch Nikephoros*,“ *Byzance: Homage a A. N. Stratos* (Athens, 1986), II, 539 – 552.
- P. O’Connell, *The Ecclesiology of St. Nicephorus I*, Rome 1972.
- Д. Оболенски, *Византијски комонвелт*, Београд 1996.
- Г. Острогорски, *Историја Византије*, Београд 1996.
- L. Orosz, *The London Manuscript of Nicephoros’ „Breviarium“*, Budapest 1948.
- S. Runcima, *Byzantine Civilisation*, New York 1956.
- J. Travis, *In Defence of the Faith: The Theology of Patriarch Nikephoros of Constantinople*, Brookline Mass.1984.
- Ф. Успенски, *Историја Византијског царства од 6 до 9 века*, Београд 2000.
- M. Whittow, *The Making of Byzantium, 600 – 1025*, Los Angeles 1996.

Наставно-научном Већу Филозофског факултета

Београд, 15. март 2010.

доц. др

Влада Станковић

Семинар за Византологију

Реферат о прихватању теме докторанда Драгољуба Марјановића "Кратка Историја патријарха Никифора – историјска анализа дела"

Докторанд на Катедри за историју Византије Драгољуб Марјановић, у договору са писцем овог реферата као ментором, поднео је молбу за прихватање теме за докторску дисертацију под насловом "Кратка Историја патријарха Никифора – историјска анализа дела". Предлог теме је прихваћен а кандидат је тему одбранио 11. фебруара 2010. године пред Комисијом за одбрану теме доктората коју су сачињавали проф. др Радивој Радић, проф. др Татјан Суботин-Голубовић и доц. др Ђорђе Бубало. У прилогу овог реферата налази се и Записник са одбране теме доктората.

Предложена тема докторске дисертације кандидата Драгољуба Марјановића "Кратка Историја патријарха Никифора – историјска анализа дела" представља покушај да се начини сазнајни искорак у светској византологији и медијевистици о овом делу, непроцењиво вредном извору за 7. и 8. столеће, о којима се недовољно зна управо због готово потпуног недостатка изворног материјала. Кандидат ће покушати да вредносно постави овај важан извор на нове основе, и да га сагледа у његовој целовитости, укључујући и његов настанак, еволуцију ауторових ставова о појединим питањима и његов однос према догађајима из прошлости које описује. Такође, једно од важнијих питања које ће аутор обрађивати јесте и питање мотива ученог Цариграђанина, какав је патријарх Никифор несумњиво био, да се посвети управо опису догађаја *из прошлости*, а да себи савремене прилике остави изван свог историјског разматрања.

Већ и из самих уводних напомена о тема је јасно да је реч о врло комплексној теми која има за циљ да савременим методолошким приступом историјском делу анализира однос аутора према догађајима из прошлости које описује, према материјалу из кога је црпео податке, главним личностима и њиховим поступцима, као и о народима који у вековима које покрива Кратка Историја (7. и 8. век) долазе у додир са Византијским царством. Сама околност да је основни задатак докторске дисертације Драгољуба Марјановића расветљавање различитих аспеката комплексног историјског дела, које је учени Цариградски патријарх Никифора (на патријаршијском трону од 806. до 815. године) писао тешким, ученим и архаичним грчким језиком, потврђује њен значај, али и сложеност проблема које ће кандидат имати да расветли. Историјска анализа дела подразумева да ће се посебно анализирати и вредновати ауторски

поступци писца и да ће применом савременог методолошког приступа обради дела – његовим сагледавањем у целисти – ово изузетно значајно дело бити по први пут на одговарајући начин обрађено.

Чињеница да *Кратка Историја* патријарха Никифора, упркос свом огромном историјском значају и изворној вредности, није до сада у науци на прави начин изучена, поставља пред кандидата проблем приступа анализи дела и структурирања синтетских резултата који ће из анализе произаћи. Колега Драгољуб Марјановић је и у свом образложењу теме и приликом одбране пријаве теме правилно и прецизно поставио проблеме и изнео одлично укомпоновану поделу материјала, чиме је још једном потврдио способност за реализацију ове теме.

Посебан аргумент у прилог прихватања предлога теме докторске дисертације Драгољуба Марјановића лежи у чињеници да је реч о самосталном истраживачком раду, који ће дати значајан допринос проучавању овог важног историјског извора у међународној науци. Наше је чврсто уверење да је кандидат високо способан да на најбољи начин обради све комплексне аспекте предложене теме, а непосредни рад са прворазредним историјским извором спада у основне, али и најзахтевније истраживачке радове проучаваоца прошлости.

Имајући у виду све изречено, предлажем Наставно-научном Већу Филозофског факултета у Београду да прихвати предлог теме "*Кратка Историја* патријарха Никифора – историјска анализа дела" докторанда Драгољуба Марјановића, и да предлог упути Универзитету у Београду на усвајање.

С поштовањем,

доц. др Влада Станковић,
ментор и писац реферата

Чланови Комисије за одбрану предлога теме:

проф. др Радивој Радић

проф. др. Тајана Суботин-Голубовић

доц. др Ђорђе Бубало